

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL MANIFEST 8 DE MARÇ, DIA INTERNACIONAL DE LES DONES

Avui, 8 de març de 2021 volem manifestar que les dones no ens aturem, les dones continuem movent el món i sent presents, participant i liderant els espais de representació i de presa de decisió.

Ara fa un any que es va declarar l'estat d'alarma per una pandèmia que ens ha portat a una crisi sanitària mundial amb conseqüències devastadores per al conjunt de la humanitat i, en especial, per a les dones.

La COVID-19, més enllà de l'impacte sobre la salut, ha tingut un impacte sistèmic que ha posat de manifest la importància de totes aquelles activitats essencials de cura i per a la sostenibilitat de la vida, i ha evidenciat que les desigualtats de gènere, en un context de crisi, situen a les dones en una posició de més vulnerabilitat.

Arran de la pandèmia, han sorgit nous obstacles que se sumen als de caràcter social i sistèmic que persistien abans i que frenen la participació i el lideratge de les dones. A tot el món, les dones s'enfronten a un augment de les violències masclistes, de les tasques de cures no remunerades, de la bretxa salarial i digital, de la desocupació, de la pobresa, entre tantes altres discriminacions, i a un retrocés en drets socials, econòmics i polítics, com ja ha alertat les Nacions Unides.

Cal continuar apostant de forma decidida per equilibrar els temps personal, social, familiar i laboral i trencar així la discriminació de gènere en el temps. Això implica continuar treballant per implantar als nostres municipis uns horaris més racionals.

La segregació de gènere en l'àmbit laboral i el rol tradicional de cuidadores assignat a les dones, les ha situat al capdavant de les activitats que han resultat clau durant la pandèmia i, en conseqüència, a estar exposades a un major risc d'infecció: les dones constitueixen el 70% de les treballadores del sistema sanitari, el 80% del personal dels serveis socials, el 84% de treballadores a residències de gent gran, el 64% del personal dels establiments d'alimentació i el 86% del personal de neteja.

Durant aquest any, hem vist augmentar la precarietat de les dones al mercat de treball i la feminització de la pobresa. Les dones han patit més reduccions de la jornada laboral comportant una pèrdua d'ingressos, un major augment de l'atur, de la precarietat en l'economia informal i, com a conseqüència, un major risc de pobresa.

El tancament de les escoles i el confinament han comportat un increment de les tasques domèstiques i de cura a realitzar dins de les llars, feines històricament associades a les dones i que continuen recaient en major mesura en elles. A aquesta intensificació de les feines de cura s'ha afegit el teletreball, comportant més sobrecàrrega de feina i més estrès, amb un impacte en el benestar emocional de les dones.

El context de confinament i pandèmia ha augmentat el risc de les dones a patir violència masclista, exposant-les a conviure 24 hores amb el seu agressor, tal i com indiquen l'augment de denúncies i atencions realitzades pels serveis i entitats especialitzades. A més, el confinament ha dificultat considerablement l'accés a la denúncia, així com l'accés a xarxes familiars, comunitàries i laborals que podrien oferir contenció i ajuda.

Tot i aquest major impacte i presència femenina al capdavant de la pandèmia, hem vist com entre les veus expertes, no hi ha dones, des de l'epidemiologia, la medicina i altres àmbits de coneixement, així com en la presa de decisions a l'hora de dissenyar i implementar mesures per donar resposta a la crisi sanitària.

Aquesta infrarepresentació de les dones també es fa palesa en els espais de presa de decisió política, només 20 països al món tenen una dona com a cap d'estat o de govern; les dones ocupen només un 24,9% dels escons parlamentaris nacionals a tot el món i el 36,3% dels càrrecs electes a nivell local. Aquest fet es tradueix en una major dificultat per incloure les necessitats específiques de les dones en els processos de desenvolupament, avaluació i seguiment de les polítiques, plans i pressupostos associats a la lluita contra la COVID-19, inclosa la recuperació econòmica i la resiliència sanitària en un futur.

En aquest sentit, cal destacar l'abordatge i la gestió de la crisi que s'ha fet a països liderats per dones, com Dinamarca, Etiòpia, Finlàndia, Alemanya, Islàndia, Nova Zelanda, Eslovàquia o Taiwan. La seva gestió ha estat reconeguda a nivell mundial per la seva eficàcia per fer front a l'impacte sanitari i socioeconòmic de la pandèmia, i ha constituït un exemple de com els lideratges feministes aporten polítiques i pressupostos més efectius, inclusivament i justos per afrontar les crisis.

És per això que calen lideratges feministes; és per això que cal una participació àmplia de les organitzacions feministes; i és per això que cal aprofundir en el canvi de paradigma patriarcal de la societat. I és per això que és essencial garantir la inclusió de les necessitats de les dones en les prioritats de resposta i en les mesures de recuperació i resiliència.

Per tot això, avui 8 de març, des del món local, reiterem el nostre compromís ferm amb

l'equitat de gènere com a dret humà fonamental i manifestem el nostre compromís a:

- Seguir treballant per posar fi a qualsevol forma de discriminació contra les dones com a deure de totes les administracions públiques per continuar impulsant mesures que incorporin la perspectiva de gènere, feminista, interseccional i de drets humans en l'acció de Govern.
- Implementar mesures destinades a mitigar l'impacte de gènere derivat de la crisi provocada per la COVID-19 i a garantir la igualtat real i efectiva entre homes i dones, incorporant la perspectiva de gènere a totes polítiques públiques i les actuacions de resposta que es defineixin des de l'àmbit econòmic, social, etc.
- Promoure la participació plena i efectiva de les dones en tots els nivells de decisió en la vida política, econòmica, social i cultural, així com a definir estratègies concretes en relació a les cures des de l'àmbit supralocal i municipal que permetin reforçar els serveis, dignificar les professions vinculades, donar suport a treballadores i persones cuidadores en l'àmbit familiar, promoure la corresponsabilitat dels homes i recolzar els espais i xarxes comunitàries.
- Promoure Pactes del Temps en l'àmbit municipal, tal com recomana el Pacte per la Reforma Horària de l'any 2017 –signat per 110 entitats i institucions–, per aconseguir que l'any 2025 els horaris de Catalunya s'hagin equiparat als dels països europeus i siguin més racionals i saludables.
- A desplegar, en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya, la reforma de la Llei catalana de violència masclista recentment aprovada, així com a reforçar els mecanismes de suport a les entitats socials que estan atenent a les dones i que també es troben en una situació molt complicada.
- Instar el nou govern de la Generalitat a implantar canvis organitzatius per a millorar la gestió de totes les polítiques d'igualtat de gènere, i per a garantir la transversalitat de forma coordinada entre la Presidència de la Generalitat i l'Institut Català de les Dones, reforçant les direccions i unitats d'igualtat de totes les conselleries i departaments.
- Instar el Govern de l'Estat a aprovar com més aviat possible el Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats i posar les bases per a un sistema de polítiques de cures comptant amb la participació dels diferents nivells administratius.

NO ENS ATUREM, continuem treballant per uns municipis més justos, inclusivament i equitatius, fem ciutats i pobles FEMINISTES.